

MORİTYUS CUMHURİYETİ

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	5
3. DIŞ TİCARET	8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	11
5. TÜRKİYE ile TİCARET	12
EKLER:	14

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Devletin Adı	Morityus Cumhuriyeti
Başkenti	Port Louis
Resmi Dili	Fransızca, İngilizce, Creole, Bhojpuri, Tamil, Hindi, Urdu
Devlet Başkanı	Dharam Gokhool
Dini	Hindu (52%), Müslüman (17%), Hristiyan (30%)
Para Birimi	Morityus Rupisi (Mur)
Yüzölçümü	2.040 km ²
Nüfusu	1,24 milyon (2026 tahmin)
Uluslararası Telefon Kodu	+ 230

Üyesi Olduğu Uluslararası Kuruluşlar

BM, Afrika Birliği, Commonwealth, G-77, Bağlantısızlar Hareketi, DTÖ, Güney Afrika Kalkınma Topluluğu (SADC), Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı (COMESA), Hint Okyanusu Komisyonu (COI) ve Hint Okyanusuna Kıyıdaş Ülkeler Bölgesel İşbirliği Örgütüne (IORA) üyedir. IORA'nın Sekretaryasına ev sahipliği yapmaktadır.

Coğrafi Konum

Morityus, Afrika kıtasının Güney Doğu sahillerinin yaklaşık 2400 km ve Madagaskar'ın 900 km kadar doğusunda, Hint Okyanusu'nda yer alan bir ada ülkesidir. Hindistan'ın güneybatısına uzaklığı da 3.943 km dir. Morityus, 2.040 km² (720 mil²) yüzölçümü ile Oğlak dönencesinin hemen üzerinde yer alır. Morityus Cumhuriyeti, Morityus adasına ek olarak Cargados Carajos ve Rodriges adaları ile Agalega adalarını da içerir.

Volkanik kökenli bir ada olan Morityus deniz seviyesinden yaklaşık 400 metre yükseklikte ve merkezi bir platoya sahiptir. Dağları, tropik ormanları ve bitkileri adanın doğal güzelliklerini oluşturmaktadır.

Genel olarak iklimi ılıman bir yapıya sahiptir. Ortalama sıcaklık; gündüz 25 °C gece 13 °C olup nadiren bunun altına düşmektedir. Yıl içindeki sıcaklık aralıkları şunlardır;

Yaz (Kasım-Nisan): 27 °C Sahildeki merkez yaylası: 23 °C

Kış (Mayıs-Ekim): 21 °C Sahildeki merkez yaylası: 17 °C

Şubat ayı en sıcak ay olup (28 °C), ağır yağışlar Ocak ve Mart ayları arasında görülmektedir. En şiddetli kasırga 28 Şubat 1960 yılında görülmüştür.

Siyasi ve İdari Yapı

Bağımsızlığını 1968 yılında kazanan Morityus, çok partili, parlamenter demokrasiye sahip, düzenli seçimlerin yapıldığı, istikrarlı demokrasisi ve ekonomik yapısı olan bir devlettir.

16. yüzyılda keşfedildiğinde çeşitli nedenlerle ülkeye az sayıda Afrikalı esir getirilmiştir. Buna karşılık, 19. yüzyılda İngiltere'nin, adaya Hindistan'dan çok sayıda işçi ve çiftçi getirmesi nedeniyle günümüzde ada nüfusunun yüzde 68'i Hint kökenlidir. Nüfusun sadece yüzde 27'si Afrika kökenlilerden (Creole) oluşmaktadır.

Ülkede bulunan Hint nüfusunun etkisiyle, Hindistan Morityus dış politikasında her zaman önemli bir yere sahiptir. Morityus'ta sayısı takriben 20.000 kadar olan kıyı-ötesi şirketlerin 6.500'ü Hindistan'a yönelik faaliyet göstermektedir

Yasama erki, 70 üyeli tek kanatlı meclistir. Ülkede Devlet Başkanlığı makamı bulunmakla birlikte, yürütme erki Başbakan ve Bakanlar Kuruluna aittir. Cumhurbaşkanı Başbakan tarafından aday gösterilmekte ve Parlamento tarafından beş yıllık süre için seçilmektedir. Yargı bağımsızdır.

Ülkede güvenlik açısından herhangi bir sıkıntı bulunmamaktadır.

Nüfus ve İstihdam

Yüz ölçümüne oranla dünyanın en kalabalık ülkelerinden biri olan Morityus'ta km²'ye 444 kişi düşmektedir. Morityus Adasında yoğunluk daha da fazla olup, km²'ye düşen kişi sayısı 483'ü aşar.

2026 yılında 1 milyon kişi ile dünyada 150. sırada yer alan Morityus nüfusunun 2031 yılında 1 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir. ([Hindistan 1. (1,5 milyar), Türkiye 18. (86 milyon)] (IMF-2026))

Nüfusun yaklaşık %21,6'sı 0-14 yaş arasında, %67,2'si 15-64 yaş arasında, %3,9'u ise 65 yaş ve üzerindedir. Adada başlıca 5 nüfus grubu vardır. Yaklaşık %69'u Hindistan'dan göç edenlerin neslinden gelenler teşkil eder. Bunlar; Hindular (Nüfusun %52'si) ve Müslümanlar (Nüfusun %17'si) olmak üzere iki gruba ayrılır. Afrikalı-Avrupalı, Afrikalı-Asyalı karışımından meydana gelen melezler ise nüfusun %27'sini teşkil eder. Çin asıllılar nüfusun %3'ünü ve Fransız asıllılar nüfusun %1'ini oluştururlar.

İngilizce ülkenin resmi dili olmakla birlikte nüfusun %1'inden daha küçük bir kesiminin ana dilidir. Afrika dillerinden bazıları ile Fransızcanın etkileşimi sonucu oluşan melezlerin dili yaygın bir şekilde müşterek anlaşma lisanı olarak kullanılır. Fransızca, Fransız asıllılar ve melezler tarafından konuşulur. Diğer önemli diller Hintlerin konuştuğu Hintçe, Müslümanlarca konuşulan Urdu dili ve Çinlilerce konuşulan Çince'dir.

Morityus adasında en yaygın din Hinduizm'dir (%48). Bundan sonra Hıristiyanlık (%23,6 Katolik, %8,6 diğer) ve İslamiyet (%16,6) gelir. Nüfusun yaklaşık %42'si şehirlerde yaşar.

Kuzeybatı kıyısındaki Port-Louis 150.000'lik nüfusu ile ülkenin başkenti, en büyük şehri ve limanıdır.

Ülkede çocukların ilköğretim tahsili mecburidir. %84 olan okuryazar oranı sürekli artmaktadır.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Yaklaşık %46'sı ekili olan ada topraklarının %20'si binalar ve % 2'si yollar için tahsis edilmiştir. Geri kalanı ise orman, çalılık, çayır, baraj, gölet, bataklık ve kayalık alanlardır. Agalega Adaları Hindistan cevizi ağaçları ile kaplıdır.

Denizler canlı yaşamı bakımından zengindir ve balıkçılık ekonomik kalkınma planının önemli bir parçası olarak görülmektedir. Balıkçılık sektörü şeker, tekstil, turizm ve finansal hizmetler sektörlerinden sonra beşinci en önemli sektördür. Adanın değerli madeni olmamakla birlikte, ekilebilir arazileri ve deniz ürünleri ülkenin doğal kaynakları arasında sayılabilir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2024	2025	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*	2031*
GSYİH (Nominal Fiyatlar milyar \$)	14,99	16,13	17,12	18,24	19,42	20,64	21,92	23,27
GSYİH Büyüme (Reel Fiyatlar -%)	4,9	3,1	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Nominal Fiyatlar- \$)	12 032	12 977	13 812	14 757	15 754	16 796	17 889	19 056
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	3,6	3,7	3,7	3,8	3,6	3,5	3,5	3,5
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-6,4	-6,4	-6,9	-5,1	-3,5	-3,2	-2,4	-2,3
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	5,7	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9
Nüfus (milyon)	1,25	1,24	1,24	1,24	1,23	1,23	1,23	1,22
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	86,1	86,5	86,5	85	83,5	81,6	79,8	78,3

*Tahmini veriler

Kaynak: IMF

2026 yılında cari fiyatlara göre, 17 milyar dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nın 2027 yılında 18 milyar dolar olması beklenmektedir. (IMF-2026)

Morityus, cari fiyatlara göre, 2026 yılı itibarıyla 190 ülke arasında dünyanın 139. büyük ekonomisidir. [ABD 1. (32 trilyon dolar), Türkiye 16. (2 trilyon dolar)] (IMF-2026)

2026 yılında sabit fiyatlara göre %3,4 oranında artması beklenen GSYİH'nın, 2027 yılında %3,4 oranında artacağı tahmin edilmektedir. (IMF-2026)

Cari fiyatlara göre Morityus, 2026 yılında 13 812 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 79. sırada yer almaktadır. [Lihtenştayn 1. (226 809 \$), Türkiye 66. (19 018 \$)] (IMF-2026)

2026 yılında %3,7 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2027 yılında %3,8 olacağı tahmin edilmektedir. (IMF-2026)

Ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2026 yılında %6 olacağı ve işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 44. sırayı alacağı tahmin edilmektedir. (Sudan %61 ile 1.) (IMF-2026)

2026 yılında %6,93 oranında açık vereceği tahmin edilen cari işlemler dengesinin GSYİH'ye oranının, 2027 yılında da %5,12 oranında açık vermesi beklenmektedir. (IMF-2026)

2026 yılında %86 olacağı tahmin edilen devletin genel net borcunun GSYİH'ye oranının, 2027 yılında %85 olması beklenmektedir. (IMF-2026)

Morityus 1968 yılında bağımsızlığını kazandıktan sonra hızla gelişen ekonomisi gıda işleme (şeker), turizm, tekstil-hazır giyim ve finansal hizmet endüstrisine dayanmakta, balıkçılık, bilgi ve iletişim teknolojileri ve konaklama da hızla gelişmektedir. Turizm sektörü ekonomide önemli rol oynamaktadır. Mali hizmetler sistemi gelişmiş durumdadır. İhracata dayalı üretimin de hedeflendiği İhracat Ürünü İşleme Bölgeleri de ekonominin dinamik büyümesine katkı sağlamaktadır.

Morityus ekonomik alanda Afrika'da örnek gösterilebilecek bir ülke durumundadır. Ticaretin gelişmesinde atılan kararlı adımlar, hukukun üstünlüğüne dayanan istikrarlı bir demokratik düzen, etnik hoşgörü, makroekonomik istikrar, önemli sektörlere özel teşvik uygulamaları, Morityus'un ekonomik alanda sağladığı başarıları etkileyen temel faktörlerdir.

Morityus ekonomisinde özellikle hizmet sektörü ve turizm önemli yer tutmaktadır. Tekstil, şeker üretimi ve bankacılık sektörü de ekonominin diğer önemli gelir kaynaklarını oluşturmaktadır.

Öte yandan Morityus, Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) tarafından Afrika'daki beş önemli ticaret merkezinden biri olarak seçilmiştir. Çin ülkede, serbest ticaret bölgeleri, imalat sanayii ve turizm sektörüne önemli yatırımlar yapmaktadır.

Morityus, güvenlik açısından da oldukça iyimser yapıya sahiptir. Özellikle turizmin iyi bir sektör olması dış ilişkilerde güçlü bağlar kurabildiğine işaret etmektedir. Ülkede nüfusun önemli bir bölümü ticarete yatkın Hint asıllılardan oluşmaktadır. Güneydoğu Afrika'ya kıyaslı olan ülkelerde ticarete yatkın Hint asıllılar etkin konumdadır. Ülkenin en önemli ticaret ortağı da Hindistan olup Güneydoğu Afrika için önemli ihracat fırsatı yaratabilecek potansiyele sahip görünmektedir. Ülkeye turizm amaçlı yıllık 1 milyona yakın yabancı ziyaretçi gelmektedir.

Morityus nüfus ve ekonomik performans verileri birlikte düşünüldüğünde birçok Afrika ülkesine göre imrenilecek bir ekonomik performans gözlenmektedir. Büyüme oranındaki kararlılık, küresel krizden sakınım kabiliyeti ve son yıllardaki liberalleşme yönetimindeki

başarılı uygulamalar uzun vadede adanın önemli bir ticaret merkezine dönüşebilecek potansiyele ve ekonomik dinamiklere sahip olduğunun sinyallerini vermektedir.

Gelişen sanayi, finans ve turizm sektörleriyle; düşük gelirli tarım ekonomisinden orta gelirli çeşitlenmiş bir ekonomiye geçiş yaşanmıştır.

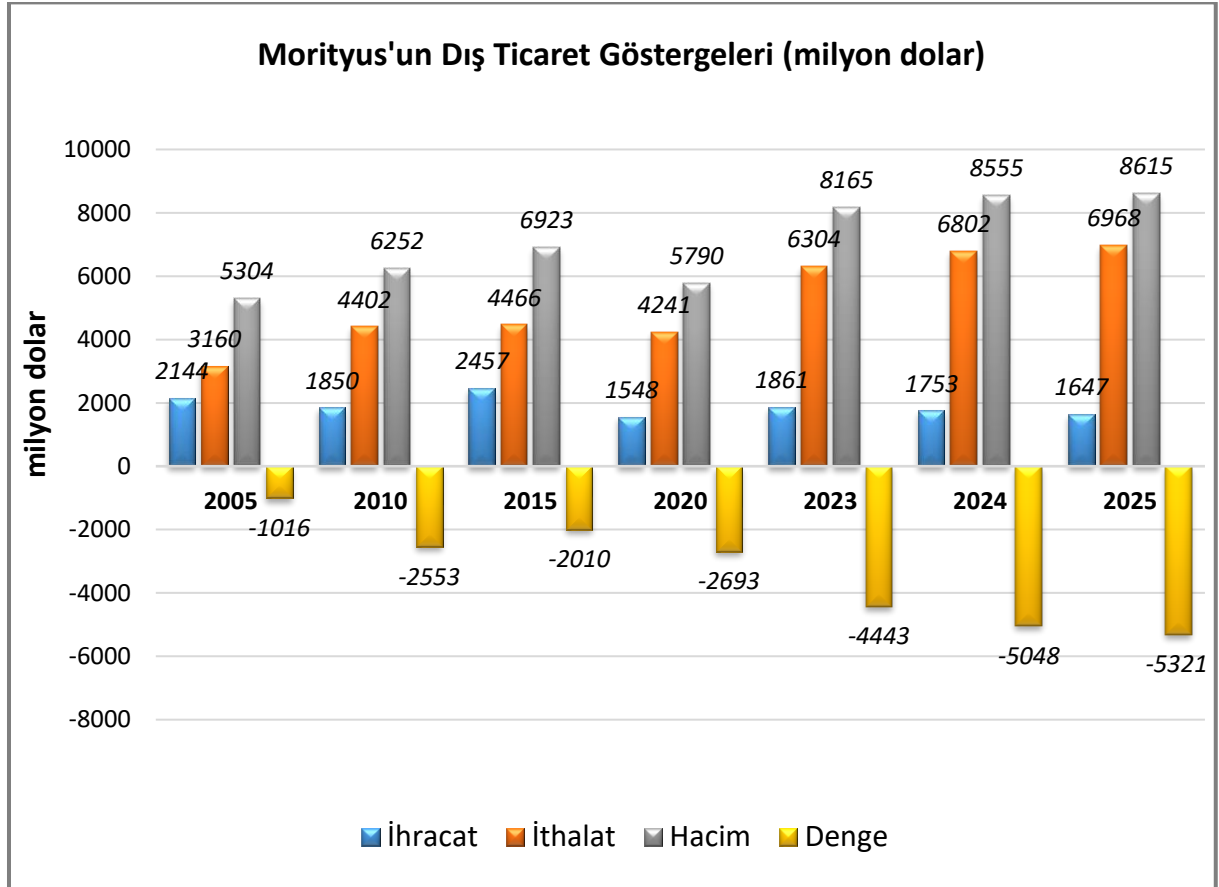
3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Morityus dış ticaret açısından özel bir konuma sahip niteliktedir. lke nüfusu, eğitim düzeyi ve ekonomisindeki kararlılık Afrika'da bu ülkeyi özel bir konuma getirmektedir. lke yzlm Singapur'un 3 katı, nüfusu ise dörtte biri kadardır. Nüfus olarak Akdeniz'de bulunan adaların her birinden daha kalabalıktır. Eğitim düzeyi ve alım gücü seviyesi bu ülkenin dış yatırımcılarla ortak yatırım kabiliyetini yansıtmaktadır. Güvenli, pratik ve iç pazar potansiyeli ile verimli ortak yatırım olanakları bulunabileceğine inanılmaktadır.

2025 yılında, dış ticaret hacmi 8,6 milyar ABD Doları, ihracat 1,6 milyar ABD Doları ithalat ise toplam 6,9 milyar ABD Doları olarak gerçekleŐmiŐtir. Başlıca ihraç pazarları Fransa, G. Afrika, ABD, İngiltere ve Madagaskar olarak sıralanmaktadır. Ana ihraç ürünleri tekstil mamulleri, Şeker ve balık, değerli taŐlar başlıca ithal malları, makina, elektrikli aletler, motorlu taŐıt araçları, akaryakıt ve diğer petrol ürünleridir. Morityus'un ithalatında özellikle Hindistan çok önemli bir tedarikçidir. Ülkede Hint asıllı nüfus yüksek olduğundan Hindistan ile ticaret de yüksektir.

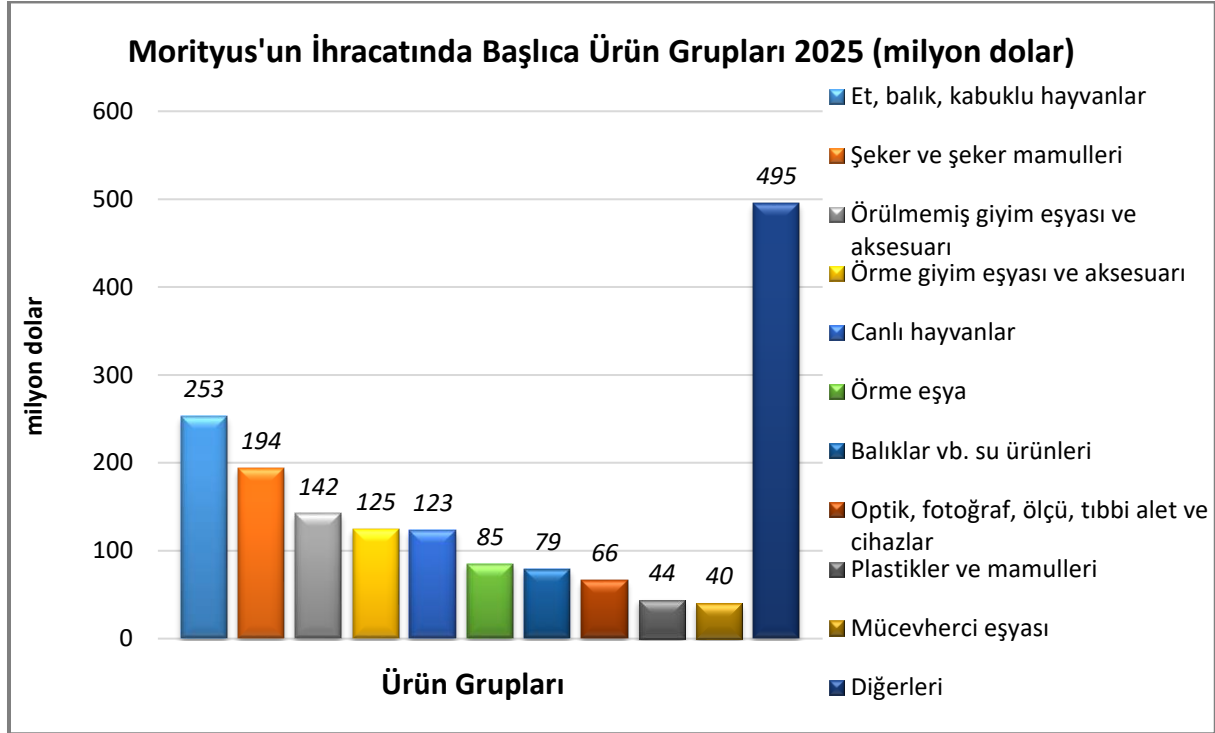
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

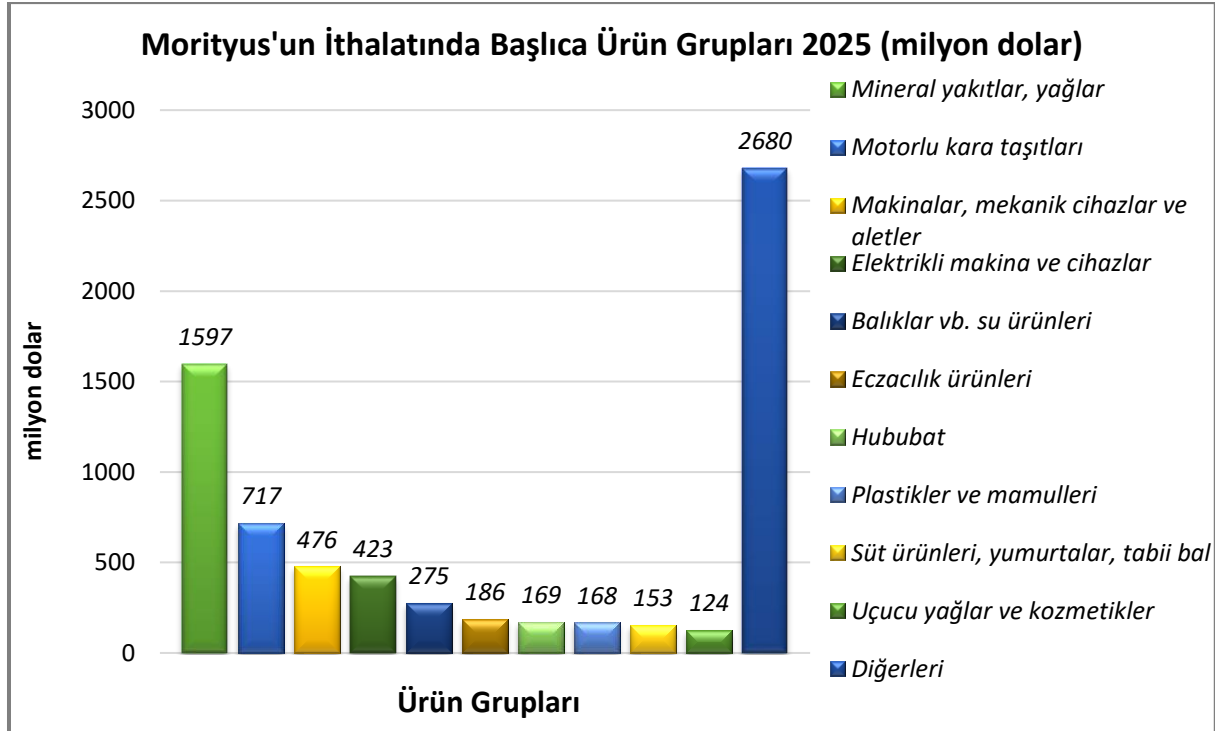
İhracat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

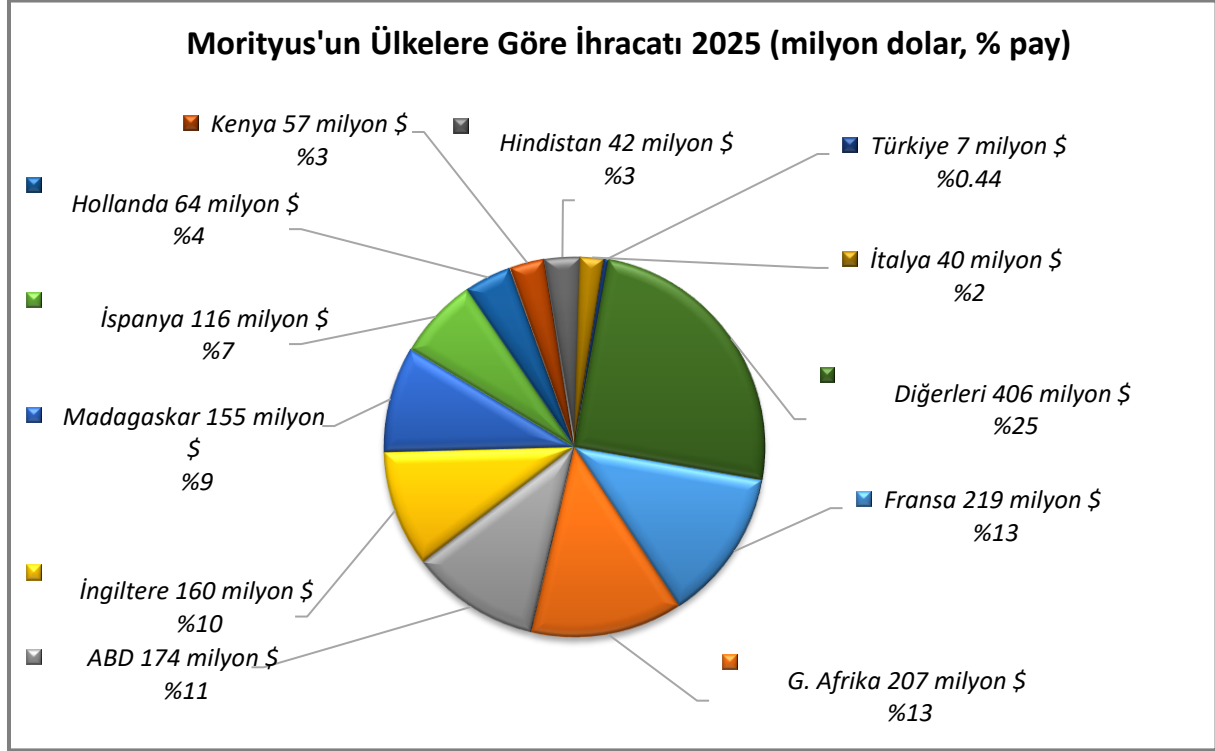

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

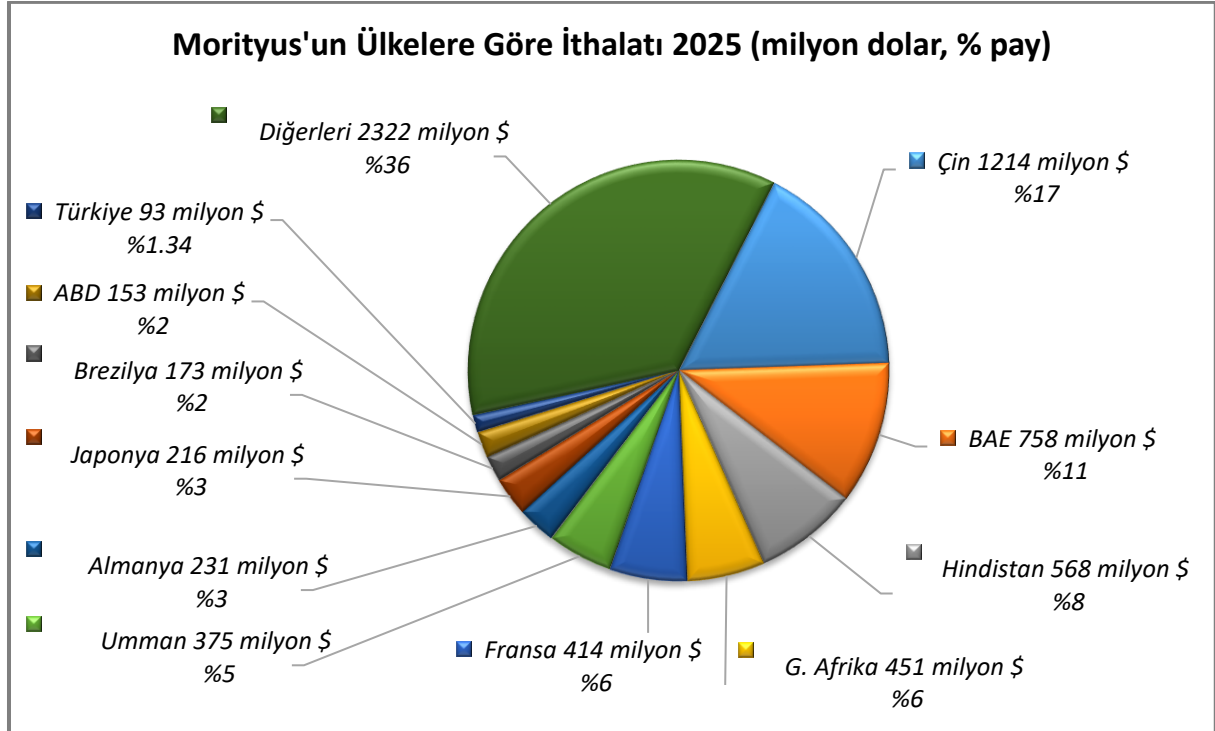
İhracat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	8 935,40	9 089,96	9 720,39	10 589,92	11 294,85	12 503,70	-
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	59,82	56,00	55,00	56,60	56,70	59,00	-
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	-	-	-	-	-	-	-
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	- 9 898,10	- 10 063,88	- 10 498,02	- 11 034,07	- 11 394,45	- 11 740,76	-
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	-	-	-	-	-	-	-

*Tahmin

Kaynak: EIU- Economist Intelligence Unit

Doğrudan yabancı yatırımlar (çoğunluğu Fransa ve İngiltere'den) genel olarak turizm sektörüne gitmekte ve bunu gayrimenkul ve finansal hizmetler sektörü izlemektedir. Daha fazla hizmet sektörü odaklı ekonomiye geçebilmek için altyapı ve eğitim alanlarında ciddi yatırımlar gerekmekte, önümüzdeki dönemde kamu sektörüne verilen kredilerin artacağı tahmin edilmektedir.

Morityus'a yapılan yatırımların çoğu turizm ve finans sektörlerine yapılmaktadır. Hükümet yabancı yatırımları ülkeye çekebilmek için önemli reformlar yapmıştır. Yabancı sermaye ve yerel sermaye eşit tutulmakta olup şeffaf ve iyi tanımlanmış bir yabancı yatırım kanunu vardır. Ülkenin karmaşık vergi sistemi hem bireyler için hem de firmalar için basitleştirilmiştir. Söz konusu bu değişiklikler ülkedeki iş ortamını geliştirmekte ve yabancı yatırımları özendirilmektedir.

- 2022 yılı insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 193 ülke arasında Morityus 72. sıradadır. (İsviçre 1., Türkiye 45.) (UN-2025)
- 2024 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre Morityus, dünyada 176 ülke arasında 20. sıradadır. (Singapur 1., Türkiye 102.) (The Heritage Foundation-2025)
- Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında Morityus 52. sıradadır. (Singapur 1., Türkiye 61.) (World Economic Forum-2025)
- 2020 verilerine göre iş yapma kolaylığı açısından Morityus, dünyada 190 ülke arasında 13. sıradadır. (Yeni Zelanda 1., Türkiye 33.) (Dünya Bankası-2025)

Ülkede açılan ihaleler <http://publicprocurement.govmu.org>, www.tourism-mauritius.mu/trade/en-uk/tenders, www.stcmu.com adreslerinden takip edilebilmektedir.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

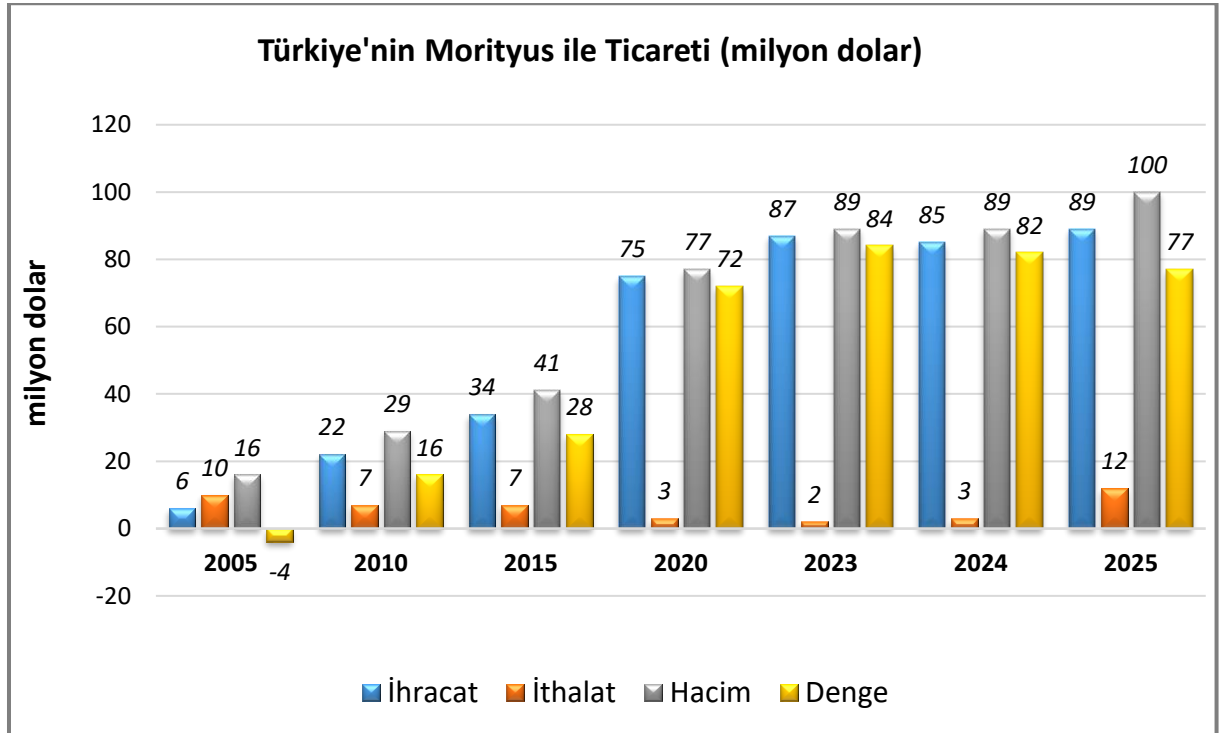
Ülkemiz, istikrarlı bir demokrasiye sahip ve bölgesinde önemli bir ekonomik güç olan Morityus ile siyasi ilişkilerini geliştirmek arzusundadır.

21 Nisan 2010 tarihinde faaliyete geçen Antananarivo Büyükelçiliğimiz, Morityus'a da akreditedir. Morityus'un Berlin Büyükelçiliği ülkemize akreditedir. Port Louis'de bir Fahri Başkonsolosluğumuz mevcuttur.

Morityus ile dış ticaret hacmimiz 2025 yılında 100 milyon ABD Doları olmuştur. (İhracat: 89 milyon ABD Doları, İthalat: 12 milyon ABD Doları)

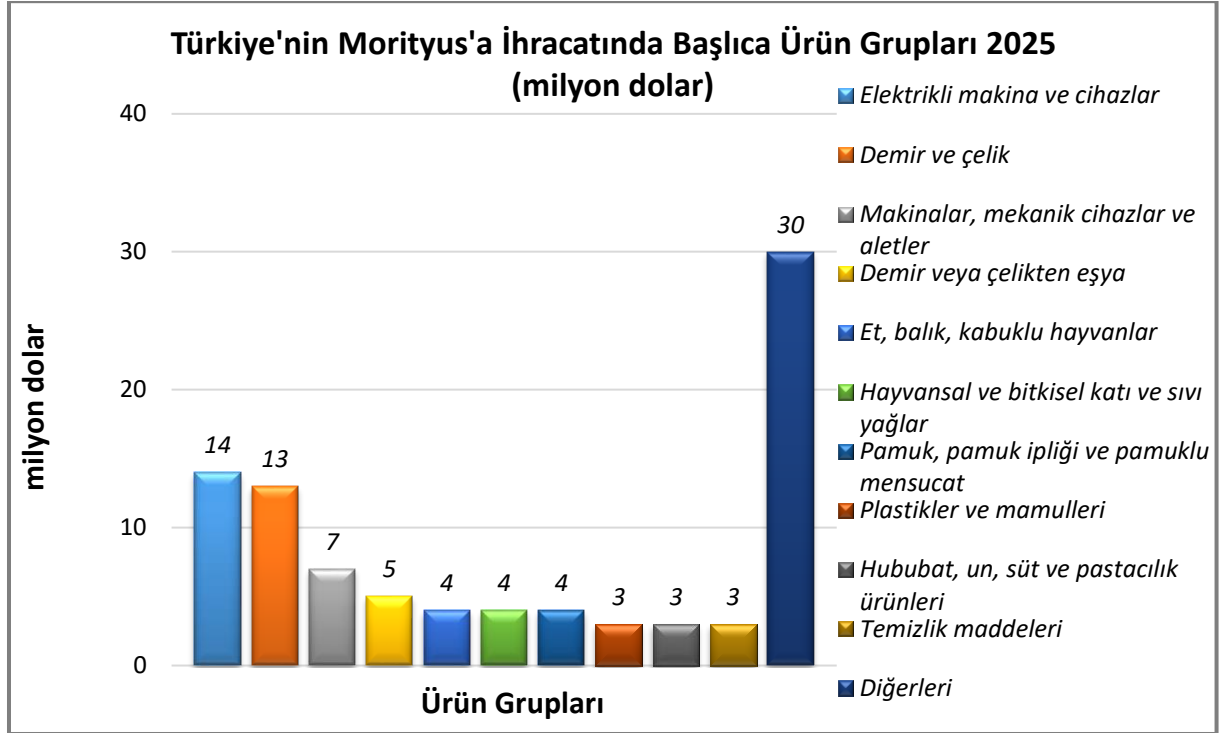
İkili ekonomik ilişkilerin hukuki altyapısını tesis etmek amacıyla çalışmalar sürmektedir. İki ülke arasında Serbest Ticaret, Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması ile Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmaları imzalanmıştır.

Türkiye-Morityus Dış Ticareti

Kaynak:Trademap

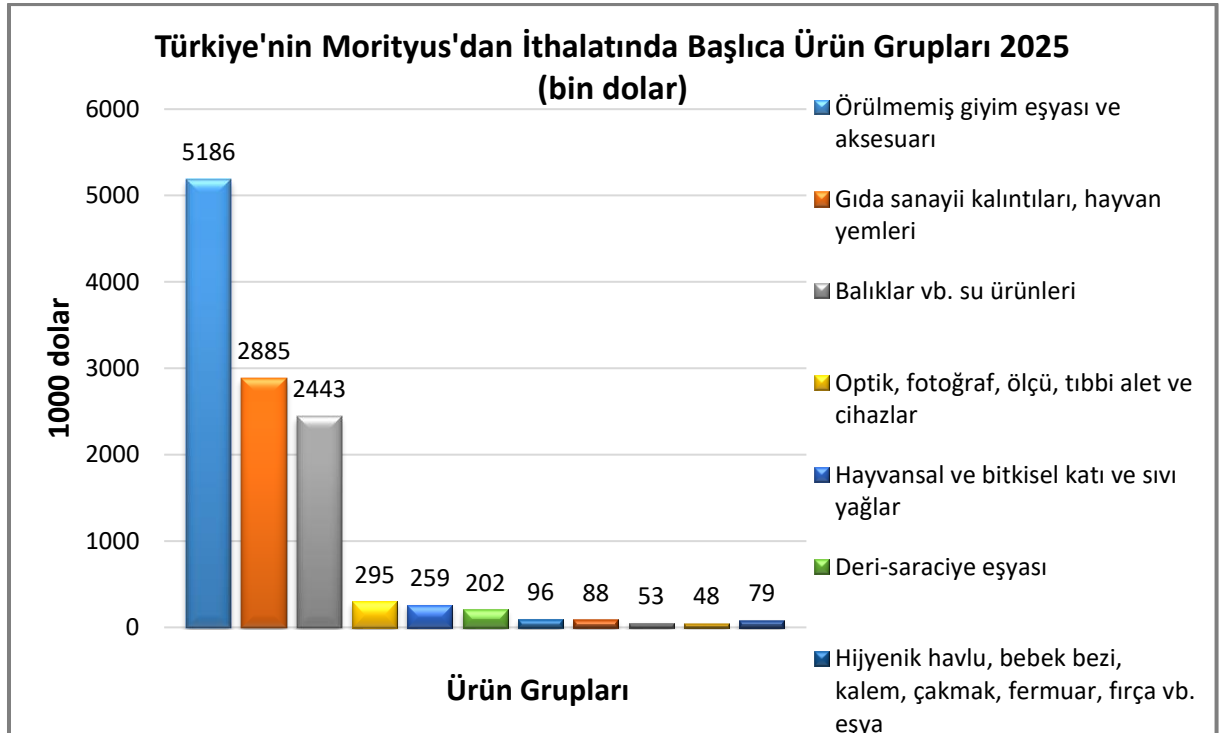
Türkiye'nin Morityus'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Morityus'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:***EK-1: Morityus'un İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (% 2025)	Değişim (% 2024- 2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			1 860 980	1 753 473	1 647 093	100	-6,1
1.	1604	Hazırlanmış/konserve edilmiş balıklar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızların hülasa ve suları	264 293	259 382	253 480	15,4	-2,3
2.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	232 934	225 179	193 771	11,8	-13,9
3.	106	Canlı diğer hayvanlar	89 037	103 885	122 553	7,4	18
4.	6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	99 701	89 422	91 024	5,5	1,8
5.	6006	Diğer örme mensucat	56 626	79 740	76 060	4,6	-4,6
6.	303	Balıklar (dondurulmuş)	76 275	90 961	63 047	3,8	-30,7
7.	6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	67 835	57 835	53 325	3,2	-7,8
8.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	47 508	47 670	49 846	3	4,6
9.	3923	Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzeme, tıpa, kapak, kapsül ve diğer kapama malzemeleri	33 826	32 004	31 097	1,9	-2,8
10.	6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	29 438	25 013	29 980	1,8	19,9
11.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	31 369	28 071	25 753	1,6	-8,3
12.	3303	Parfümler ve tuvalet suları	13 301	22 206	22 167	1,3	-0,2
13.	6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	28 460	23 223	19 677	1,2	-15,3
14.	6105	Erkekler ve erkek çocuklar için gömlekler (örme)	23 594	22 649	19 533	1,2	-13,8
15.	7404	Bakır döküntü ve hurdaları	3 375	7 008	18 683	1,1	166,6

Kaynak: Trademap

EK-2: Morityus'un İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (% 2025)	Değişim (% 2024-2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			6 304 368	6 801 692	6 968 340	100	2,5
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 258 982	1 130 186	1 317 039	19,4	16,5
2.	8703	Otomobiller	266 147	400 234	493 551	7,3	23,3
3.	303	Balıklar (dondurulmuş)	203 843	225 326	197 826	2,9	-12,2
4.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	156 380	173 129	171 667	2,5	-0,8
5.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	168 630	156 128	156 842	2,3	0,5
6.	2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	170 777	94 752	94 472	1,4	-0,3
7.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	60 948	88 324	93 591	1,4	6
8.	1006	Pirinç	62 246	61 599	71 535	1,1	16,1
9.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	68 247	58 288	70 066	1	20,2
10.	2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	47 277	49 045	64 007	0,9	30,5
11.	402	Süt, krema (konsantre edilmiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içerenler)	76 717	62 567	62 669	0,9	0,2
12.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	68 323	72 619	62 448	0,9	-14
13.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	47 272	48 644	60 069	0,9	23,5
14.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	37 420	42 445	57 925	0,9	36,5
15.	2523	Çimento	59 863	51 744	56 928	0,8	10

Kaynak: Trademap

EK-3: Morityus'un Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (% 2025)	Değişim (% 2024-2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		1 860 980	1 753 473	1 647 093	100	-6,1
1.	Fransa	273 925	240 437	218 519	13,3	-9,1
2.	G. Afrika	200 711	202 539	206 979	12,6	2,2
3.	ABD	175 742	177 364	173 576	10,5	-2,1
4.	İngiltere	172 255	159 659	159 763	9,7	0,1
5.	Madagaskar	136 447	180 278	155 130	9,4	-13,9
6.	İspanya	126 567	122 520	116 480	7,1	-4,9
7.	Hollanda	68 565	81 142	63 805	3,9	-21,4
8.	Kenya	43 469	54 180	57 190	3,5	5,6
9.	Hindistan	54 952	45 660	41 670	2,5	-8,7
10.	İtalya	86 255	55 222	40 101	2,4	-27,4
11.	BAE	26 141	36 869	38 125	2,3	3,4
12.	Almanya	36 669	31 829	38 075	2,3	19,6
13.	Çin	26 414	18 190	33 283	2	83
14.	Belçika	33 414	28 825	30 117	1,8	4,5
15.	İsviçre	26 496	23 956	23 417	1,4	-2,2
...	...	...	...	...	...	...
22.	Türkiye	1 581	3 464	7 288	0,44	110,4

Kaynak: Trademap _Morityus verileri

EK-4: Morityus'un Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (% 2025)	Değişim (% 2024-2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		6 304 368	6 801 692	6 968 340	100	2,5
1.	Çin	996 690	1 188 303	1 213 653	17,4	2,1
2.	BAE	698 281	847 206	757 878	10,9	-10,5
3.	Hindistan	644 950	746 330	567 842	8,1	-23,9
4.	G. Afrika	458 821	500 527	451 268	6,5	-9,8
5.	Fransa	385 443	406 783	414 476	5,9	1,9
6.	Umman	178 590	51 441	374 629	5,4	628,3
7.	Almanya	208 987	221 856	230 863	3,3	4,1
8.	Japonya	192 492	224 217	216 081	3,1	-3,6
9.	Brezilya	123 792	125 598	172 828	2,5	37,6
10.	ABD	118 403	95 128	152 764	2,2	60,6
11.	İspanya	150 498	164 679	150 168	2,2	-8,8
12.	İngiltere	113 876	129 242	139 734	2	8,1
13.	İtalya	138 655	140 164	138 591	2	-1,1
14.	Malezya	105 323	132 034	121 995	1,8	-7,6
15.	Avustralya	93 863	89 186	111 449	1,6	25
...	...	...	...	...	...	...
17.	Türkiye	104 247	96 655	93 044	1,34	-3,7

Kaynak: Trademap –Morityus verileri

Ek-5: Türkiye'nin Morityus'a İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (% , 2025)	Değişim (% , 2024-2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			86 665	85 280	88 614	100	3,9
1.	7214	İnşaat demiri	5 617	11 410	10 837	12,2	-5
2.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	4 110	3 754	4 180	4,7	11,3
3.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	16	14	3 898	4,4	27742,9
4.	1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	2 001	1 205	3 268	3,7	171,2
5.	1602	Hazırlanmış veya konserve edilmiş et, sakatat veya kan	2 039	3 003	2 923	3,3	-2,7
6.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	1 960	2 120	2 216	2,5	4,5
7.	5209	Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla % 85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gr. ı geçenler)	1 388	1 186	2 126	2,4	79,3
8.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	552	707	1 999	2,3	182,7
9.	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	1 700	1 999	1 961	2,2	-1,9
10.	3401	Sabunlar, yüzey aktif organik ürünler ve müstahzarlar	1 293	1 753	1 953	2,2	11,4
11.	8503	Sadece veya esas itibarıyla 85.01 veya 85.02 pozisyonlarındaki makinalarda kullanılmaya elverişli aksam ve parçalar	2	0	1 852	2,1	-
12.	8438	Yiyecek ve içeceklerin sınai amaçlarla hazırlanması veya imaline mahsus makina ve cihazlar	694	1 007	1 579	1,8	56,8
13.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	3 954	2 257	1 320	1,5	-41,5
14.	6115	Külotlu çoraplar,taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler (varis çorapları dahil) ve patik çoraplar (örme)	861	1 007	1 270	1,4	26,1
15.	7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	3 770	2 390	1 119	1,3	-53,2

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

Ek-6: Türkiye'nin Morityus'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (% , 2025)	Değişim (% , 2024-2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			2 496	3 478	11 634	100	234,5
1.	6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	301	568	4 583	39,4	706,9
2.	2301	Et, sakatat, deniz hayvanı vs. (yemeye uygun olmayan) unu, pelleti, kıkırdakları (donyağı tortusu)	0	0	2 885	24,8	-
3.	303	Balıklar (dondurulmuş)	381	1 734	2 443	21	40,9
4.	6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	216	244	399	3,4	63,5
5.	1504	Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları	146	170	259	2,2	52,4
6.	4202	Deri ve köseleden sandık, bavul, valiz, evrak çantası, seyahat eşyası, kılıf vb.	160	104	185	1,6	77,9
7.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	109	147	157	1,3	6,8
8.	9027	Fiziksel-kimyasal analiz alet-cihazlar; akışkanlık, genleşme vb ölçü cihazlar; ısı-ışık-ses ölçme cihazları; mikrotomlar	40	51	136	1,2	166,7
9.	9603	Süpürgeler, fırçalar, paspaslar, fırça başları, boya pedleri ve ruloları, silecekler vb.	92	89	89	0,8	0
10.	6205	Erkekler ve erkek çocuklar için gömlekler	129	88	88	0,8	0
11.	6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	108	42	54	0,5	28,6
12.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	85	0	53	0,5	-
13.	6211	Spor, kayak ve yüzme kıyafetleri; diğer giyim eşyası	1	2	48	0,4	2300
14.	2620	Arsenik, metalleri veya bunların bileşiklerini içeren cüruf, küller ve kalıntılar	50	47	48	0,4	2,1
15.	5106	Kardeli (strayhgarn) yün iplikleri (toptan)	0	0	42	0,4	-

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri